

gængse sandt, men den samme Indvending kan jo allurát ligesaa godt gjøres imod Forslaget under Nr. 9 til § 6, hvor det hedder: Endvidere kan der, naar særegne Omstændigheder tale derfor, gennem Finantsloven bevilges indtil et samlet Beløb af 50,000 Rd. aarlig som personlige Tillæg til Præster; det er jo her ogsaa kun, naar Omstændighederne tale derfor, og det er altsaa i Grunden ogsaa kun det Princip, der fastslåas, at personlige Tillæg overhovedet skulle kunne uddes. Forøvrigt er jeg ikke uvillig til inden tredje Behandling, dersom der her i Thinget skulde vise sig Stemning for at gaa noget videre, da at affatte Forslaget noget mere bestemt. Grunden, hvorfor vi have stillet det, skal jeg med saa Ord søge at forklare. Vi have ment, at det for Menighederne vilde være baade i Fleraltets og Mindretallets Interesse. Det vil erindres, at da vi havde Lovforslaget om Besættelse af Præsteembeder i Følkkirken til Behandling her i Thinget, blev der navnlig indvendt derimod, at det gav Fleraltet en saadan Ret, at dette kunde faa den Præst, det ønskede, og at det vilde være det Samme som at dominere Mindretallet. Vi kunde fra vort Standpunkt ikke indrømme, at Mindretallet burde dominere Fleraltet, eller at det burde have en saadan Ret, at det kunde mage det saaledes, at hverken Fleraltet eller Mindretallet i Grunden fik den Præst, det ønskede, thi det vilde blive Meningen med det Forslag, der dengang var forelagt af den ærede Regering, og som jo endnu ligger for; men som sagt, det, man indvendte derimod, var navnlig, at det ikke gik an at give Fleraltet en saadan Ret, fordi det vilde være at dominere Mindretallet, og derfor var det bedre, at Regeringen sendte en Mand, som hverken Fleraltet eller Mindretallet muligvis kunde ønske, men som de dog nok kunde blive tilfredse med, naar han endelig kom. Vi staa paa det Standpunkt ikke at lade Mindretallet komme til at raade over Fleraltet, men paa den anden Side er det vor Mening, at Mindretallet maa beskyttes, og en saadan Beskyttelse vil, kan jeg sige, ske ved en dobbelt Foranstaltning; for det Første derved, at der bliver Udset til, at Mindretallet kan faa en Understøttelse og kan faa

den igennem Finantsloven, naar det fyldestgjør de i Loven af 15de Marts 1868 fastsatte Betingelser, og for det Andet derved, at Kirken overlades det til Brug, naar den ikke benyttes af Fleraltet. Det er imidlertid Noget, der hører andetsteds hen, og jeg bemærker det kun for at vise den Maade, hvorpaa vi have tænkt os, at Mindretallet skulde beskyttes; thi det staar for os, at det i Grunden ikke kan gaa an at ville tvinge Fleraltet og Mindretallet sammen; det maa helst være saaledes, at de kunne blive skilte ad, naar de absolut vilde det, thi saa er der efter vor Opfattelse den bedste Udset til, at de netop kunne blive sammen. Dette er den ene Grund, hvorfor vi have stillet Forslaget, og den anden er den, at vi i Virkeligheden ønske Følkkirken samlet, men netop naar der bliver gjort Mindretallets Indrømmelser baade i den Retning, vi her have stillet Forslag om, og i Retning af at kunne benytte Kirken, vil det derved undgaas, at de Opvakte paa flere Steder træde ud af Følkkirken og danne særegne Menigheder med Lægmand til Ordførere; og saa megen Pris sætter jeg paa den theologiske Dannelse, at jeg i alt Fald for mit Bedkommende, og jeg tror ogsaa mine Medforslagsstillere, ikke ønske dette. Vi have været Vidne til en stor Udtrædelse inde i Vesteregien, hvor man begyndte som almindelig Opvakte, hvortil der ikke var Noget at sige, medens der, da man kunde gaa paa egen Haand, kom de forfrælleligste ekstravagante Ting frem, saaledes at det dog vistnok var bedre, om der havde været en theologisk Leder, der kunde have taget sig af dem. Af den Grund have vi stillet Forslaget under Nr. 8, da vi virkelig ønske, at Mindretallene maa blive bevarede for Følkkirken til Gavn for dem selv; thi det er jo klart, at en mindre Menighed, naar den kommer til at staa ene, er meget snarere udsat for Udsteelser og til Gene for det Fleralt, blandt hvilket den bliver. Mindretallene blive jo i Følkkirken, derom ere vi Alle enige, om de ogsaa danne Valgmenigheder, de betragtes kun som udtraadte, naar de konstituere sig med Lægmand til Ordførere; og det er dette, vi ønske at forebygge. Af disse Grunde tro vi, at det baade i Fleraltets og i